XLVII. évf. Csíkszereda, 1985 április 21 16 szám.

Lapalapítók: Csv. VÁKÁR BÉLA és BÁRÓ BANFFY DEZSŐNÉ

Felelős szerkesztő: BÁSZEGHI VIKTOR.

Kiadóhivatal: Vákár könyv- és papírkereskedése Csíkszeredában, hová a hirdetések és előfizetési díjak elére küldendők.

Egyes szám ára Lei 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ár:
Egész évre Lei 160.—
Félévre „ 80.—
Negyedévre „ 40.—
Külföldre egy évre „ 440.—

Hirdetési díjak a legolcsóbban számíttatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza

Nyilttéri közlemények díja soronkint Lei 25.—

Megjelenik minden vasárnap

Feltámadunk.

Irta: Dr. Ábraham Ambrus

Tavaszodik. Erdők, mezők, vadligetek ismét felvették pazar pompában úszó színes köntösüket. Himes pillangók, döngicsélő mehek, száldogálnak a tarka virágszőnyeggel fedett rétek felett s a hegyoldairól leomló kis patak örömmuzsikát dalolva szalad a virágos völgy ölén. Elolvadt már a jégtakaró, csobogva mesél a csermely s a mocsári gólyahírek, illatos ibolyák, fakadó nefelejtsek, bólongatnak hozzá.

Visszajöttek a mi kedves, tollas, dalos barátaink is, csicsergő, hívogató hangjuk s csattogó muzsikajuk hangzik már mindenütt, valahol csak rügyből bújik a levél, ahol zöldül a lomb, ahol nyílik a virág.

Minket is simogat a tavasz lehelete, átjárja érző szivünket, megkapja gondolkodó eszünket s uj hatalmas nagy munkára hívja tettre kész akaratunkat. Örömnek virága nyílik, reménynek lombja zöldül s megértő meleg szeretetnek bimbója fakad mindenütt, ahova csak áldást hozó sugaraival elnéz az ébresztő, eltető öreg nap. Lelkünk örvend az ébredésnek, az uj erővel induló üdő nagy életnek s keresztrefeszitett Isten feltámadásának ünnepén a meghatottság s az áhitat hangján száll ajkunkról az örvendező ének: „Feltámadt Krisztus e napon alleluja; Hogy az ember vigadozzon alleluja"...

Üresen áll a sziklasír, ahová földreszállott Isten zárta az emberek bűne. Krisztus lezyőzte a halált s „felméne mennyekbe honnat leszen eljövendő ítéletre eleveneket és holtakat". Keresztrefeszitették tanításáért. Krisztus meghalt az igazságért Krisztust szörnyű módon megsztázták, megcsufoltak s végezetül halálra kínozták. Ő eltűrte mindezt, bár egyetlen szavával porba sujthatta volna a fékevesztett verszomjas tömeget. Krisztus meghalt az igazságért s dicső feltámadásával kiáltotta világgá minden népeknek és nemzeteknek, hogy az igazság győzött és győzni fog mindig, hiába tapossák lábbal, hiába köpdösik le és verdesik arcul s megtépázva, megkínozva feszitik keresztre.

Feltámadt az isteni Mester, sirjából nagy fényesség áradt, melynek vigasztaló sugarai eljutnak a sarkában megingott, itéleteiben vak és eszeveszett világnak minden tájékára. Vigasztalást visznek a kunyhóba, vigasztalást visznek a palotába. Meleget árasztanak és világosságot gyujtanak a sötét, donos odukban, ahonnan a szenvedőknek jajszava csendül. — Ne feljetek és meggyőztem a világot és megfizetek mindeneknek az ő érdeme szerint, hangzik az isteni Mester szava.

Kétezer esztendőnek gyér öröme, vihara és vésze szállt el a szenvedő ember felett azóta, hogy hangos lett a bethlehemi jászol, hogy elhangzott a Golgota keresztjéről a „beteljesedett" és világgá induit a sír mellett ülő angyalnak felvilágosító szózata: „Feltámadott, nincs itt". S az igazságnak azóta is csak arculütés, csak keresztrefeszités a sorsa. És Krisztus mégis él, tanai reményt csepegtetnek a szenvedő emberiségbe és odakiáltják mindenkinek, aki igazságtalanul itél: Én megfizetek mindeneknek az ő érdemük szerint.

Te szenvedő embertársam, akinek ajkáról ma ég felé száll az Istent dicséró husvéti ének, akinek verzik a szive, akinek szomoru a lelke, akinek könnyes az arca s akinek szomjas ajkán ott érzik az epével kevert ecet keserüsége, ne csüggedj, hisz ott van feletted Krisztus.

Te szenvedő testvérem, kinek kérges keze megremeg az eke szarván, kinek verejtéke sokszor hasztalan hull le az áldott anyaföldre, kinek vállai meggörnyedtek a sulyos teher alatt, akinek ajkai keserü panaszra nyilnak, ha üres a hiu, ha rongyos a gyermek, ha borus az éjjel és rideg a nappal, vigasztalódj, mert Krisztus szeretete a keresztény emberiséget meg kell békitse és a gyülölködő elvakultságában enyhülést kell hozzon.

Szenvedő testvérem, ki szivedben mély sebbel, lelkedben nagy ürességgel, reménytelenül hu od az élet szörnyü igáját, vigasztalódj, mert Krisztus él és vigyás reád.

Háló, ebédlő és iroda berendezések

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

mélyen leszállitott árakkal

beszerezhetők:

Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.

Megfelelő biztositék mellett részletfizetésre is.

12—

Borura derü.

Már Cicero megmondta, hogy nehéz dolog mások sorsának intézése. Pedig ő egy nagy világbirodalom fellendülésének korszakában működött s ott élt ennek szivében, ahol munkáját, törekvéseit mindenki közvetlenül láthatta és megitélhette.

Nem tudom, milyen szavakkal tudta volna jellemezni Cicero a mai erdélyi politikus helyzetének nehézségét, aki a legkedvezőtlenebb körülmények között szolgál egy ügyet, mely szemlátomást tért veszit a amelynek védelmében száz-százalékos sikert jelent, ha valamely vonatkozásban a visszaesést nagy erőfeszitéssel fel lehetett tartóztatni.

E tárgyi mostohaság mellett egyénileg tán még inkább szenvedünk amiatt, hogy működésünk oroszlánrészét sorstársainktól távol, az ország fővárosában kell kifejtenünk s onnan — telefon, rádió és könyomatos dacára — csak halvány és töredekes tükörképek érkeznek el közvéleményünnöz erről, hogy mit, miért és hogyan tettünk, mennyiben állottuk meg helyünket s miben terhelhet tényleg szemrehányás.

Egy borus és egy derüs kép t akarok most erről bemutatni.

Par héttel ezelőtt az egész erdelyi sajtót bejárta a hir, hogy a szenátusban megszavazták egy törvényjavaslatot, mely kiterjesztette a kulturzonat a királyhágóntuli megyékre, Bihara, Szilágy s, Szatmarra és Temesre.

Következtek az ismertető cikkek, hogy mi is az a kulturzóna, milyen veszélymek származnak ebből az érdekelt megyék magyarságának kulturájára, stb.

Azután jött a nyilt szemrehányás és felelősségre vonás: Hol voltak a magyar szenátorok, mikor ezt a törvényt megszavazták? Miért nem akadályoztak meg vagy legalább miért nem tiltakoztak ellene?

Végül levonták a konkluziot: haszontalan emberek vagyunk, kik még ilyesmire sem forditunk figyelmet.

Pap Gábor képviselőtársam azóta megiratta szanonos lapban, hogy tévedés az egésszüles, a kulturzónát nem most szavazták meg, hanem változatlanul eletben van 1925 óta a királyhágóntuli megyekben is.

Egyesek talán elolvasták a cafolatot, de a rosszizüség azért megmaradt.

Pedig ezuttal igazán egészen ártatlanok voltunk a dologban.

A román parlament tárgyalási rendszere mellett a legéberebb figyelem dacára is megtörténhetik, hogy átszalad ilyen egyszakaszos törvényjavaslat anélkül, hogy észrevennők. Az adott esetben azonban észrevettem a kis egyszakaszost, bár egészen ártatlan nevet viselt: „Az elemi oktatási törvény 159. szakaszának módositásáról" volt a cime s március 16 án került a szenátus elé.

Észrevettem, elolvastam, gondosan és éberen végig hallgattam a körülötte felbangzó vitát és azzal a tudattal hallgattam mindvégig, hogy nekünk ehez semmi közünk sincs, mert e javaslatban csak arról volt szó, hogy a besszarábiai *Soroca* megyében legyen-e kulturzóna vagy sem. Nem is álmodtam arról, hogy ezt a Soroca-megyével foglalkozó egyszakaszost igy ki fogják szélesiteni azok, akik azt el sem olvasták s hogy ebből még felelősségre vonások születhessenek.

A most lezárult ülésszakban számtalan olyan felszólalásom hangzott el, melyekről egyetlen lap egy szóval meg nem emlékezett. Technikai okokból ezt nem is lehet kivánni, annál kevésbbé másfélórás beszedek részletes ismertetését.

E borul azonban az embernek az arca — s néha a lelke is — mikor ilyen alaptalan szemrehányásokkal találkozik.

S e borus hangulatban levél érkezett Csikmegye legkeletibb szögéből, Nagykászonból, özvegy Tima Dánielnétől, akinek fia, Tima Lajos, Bukarestbe utaztában három levelet vitt a zsebében ottani ismerősöknek s ezért postai illeték-kihágás miatt 15 000 lejre büntetődött meg s már árverés volt kitüzve kis vagyonkájára, mikor kérésünkre a közlekedési államtitkár emberséges gondolkozással a tizenötezer lej büntetést a megröviditett posta kárának kétszeresére, 42 lejre szállitotta le.

Igy szól az ákombákomos levél:

„Én Tima Dánielné, az nagy örömtől eltelve irok Méltóságéknak, de soha nem birom leirni, azt az örömet, az mit érestem, hogy az én gyermekemért, ugy az családért akkorát tettek, nem lehet soha meghálálni, elfeledni".

„A fijam jött az havasból, elfagyva, mert szolga, de egy néhány percig nem birt szólni, könnyei hullottak".

„Kérem az nagy Teremtőt, ahol járnak, a talpik alatt rózsa teremjen, a drága kezeket, amikkel irtak, soha balsors ne érje, még a legkisebb családnak is aggyon Isten szerencsét, hogy sok ilyen szegény családon segithessenek".

„67 éves szegény özvegy vagyok, gyermekem nagy fájdalma végit érve, már ha itt es hagyom ezen gyász-világot, de az levél és az távirat el lett téve örök emlékbe a kis unokáknak...."

Hát igen, a támadó ujságcikkel olvasásának borus hangulatában érkeznek ilyen leveleink is.

S akkor egyszerre ismét derüs lesz körülöttünk a világ s mi köszönjük meg hálás szivvel és könnyes szemmel özvegy Tima Dániel-nének és sok-sok társának, hogy erőt és önbizalmat adtak az ujra-ujra kezdéshez, a soha el nem csüggedéshez.

Gyárfás Elemér.

GONDOLATOK.

Franz Werfel, a világhirü konvertita iró mondja:

„Az általános krizisben egyetlen dolog van, aminek nincs krizise. Ez az egy a keresztenység, amelynek betlehemi csillaga legyen ma is az a ragyogó fényü vezető, mint annak idején, mikor a napkeleti bölcseknek mutatta a célt. A keresztény morál örök alapelvei és egyetlen igaz, boldogitó, üdvözitő reménysugár. A fokmérő és a szilárd, rendithetetlen talaj, Krisztus. Mindig ujra Krisztus... Aki eltávolodik tőle, nem tudja, hideg van-e vagy pedig meleg, hajnal van-e vagy sötét éjszaka... Krisztushoz kell visszatérnülök az embereknek, a hithez és a vallásához, hogy győzelmet aratthassanak ellenségeiken. Az egyház szilárdan uralkodik a hit végtelen birodalmán és a dogmák nem avulnak el, mert az élet örök és mert az emberek mindig és mindenütt egyformán ennek az örök életnek örökérvényü törvenyei alá vannak vetve"...

Prohászka:

Krisztus nem azért jöt a világra, hogy az emberek csak a mennyországba jussanak, hanem azért is, hogy a földon isteni élet legyen.

P. Bruno:

... Nincs semmi összeférhetetlenség a modernség és a lelkiélet között. Ellenkezőleg, a lelkiélet mindent betölt anélkül, hogy bárminek is elfoglalná a helyet; ami pedig a modern életet illeti, bármilyen terhes is, nem szavarja fel lelkünk mélyét. Mint Maurlac nagyszerűen megjegyzi, továbbra is „folytathatjuk külsőleg szükséges mozdulatainkat, a jó szolgáló könnyedségével es pontosságával... Mindenkire áll: külső cselekvési szabadságunk igen korlátozott: csak belsőnkben maradunk szabadok és ott játszódik le egyedül az a drama, amit csak magunk bonyolithatunk le. Ki képzelhetné valaha is magát a világegyetem urának? De meg az utolsó ember is, haláláig lelkének ura marad".

Báró Eötvös József:

Három van, miből az erkölcsiség fokát, melyen a népek állanak, leginkább megitélhetni: a *családi élet*, a *nemzetiségnek* a *fentartása és a vallásosság*. Azon nemzeteknél, hol az egyes házi körében családi kötelességeit önfeláldozással, hiven teljesiti, hol a nemzetiségnek fentartásáért áldozni tud, hol a vallásnak szent parancsait hiven megtartja: végromlottságról szólni nem lehet.

Czell SPECIAL SÖR!

SZINHÁZ.

Tisztelettel jelentjük városunk n. é. szinházi közönségének, hogy a brassói szinház legkiválóbb tagjai április hó 21-től — husvét vasárnapjától — számitva *három napos vendégjátékot* tartanak a Kösbirtokosság székházában.

Müsor:

Vasárnap délután 5 órakor;
Vasárnap este 9 órakor;
Hétfőn délután órakor, a szezon legbájosabb, legszebb zenejü ujdonsága: *Én és a kis öcsém* operett kerül szinre, Csiky Annuska urleány felléptével. A darab többi főszerepelt: Barna Sári, Horváth László, Kornai Sandor, Fóthy Károly, Simon Mihály, Berkovics Lajos játszák.

Hétfőn este 9 órakor: *Halálra itélve* (az államügyész) bünügyi vigjáték kerül szinre, amelyről bátran állitjuk, hogy ugy a darab, mint az előadás nagyszerüsége a legnagyobb tetszést fogja kiváltani.

Kedden d. u 5 órakor: *Halálra itélve.*

Kedden este 9 órakor: *Nem divat a szerelem*, vigjáték 3 felvonásban. Irta: Vaszary János.

Keresek megvételre államkölcsön kötvényeket bármilyen cimletekben.

Ismét kivándorlásra csábitják a csiki székelyeket.

Az Országos Magyar Párt ciucmegyei szervezetének elnökségéhez a megye minden részéből jelentések futottak be, melyek szerint lelkiismeretlen, megfizetett emberek a megyéből mintegy kétszáz családot akarnak Dél-Amerikába, a Brasiliai Egyesült Államokhoz tartozó Parana államba kivándorlásra csábitani és amiként ilyenkor történni szokott, minden elképzelhető eszközt felhasználnak arra, hogy az áldozatok a lehető legelőnyösebb képet alkossák maguknak a jövőre nézve.

Ezekkel a széditésekkel szemben emelte fel most dr. Pál Gábor orsz. képviselő, a Magyar Párt ciucmegyei elnöke a szavát és a következőkben figyelmezteti a székely lakosságot a szörnyü sorsra, ami várna arra, aki a kivándorlási hiének csábításának engedve, szülőföldjét itthagyva, tizezres kilóméter távolságokra keresné boldogulását.

— 1930-ik év október havában, — mondotta dr. Pál Gábor, — egy Baer Albert nevü bukuresti lakos különböző lapokban azt hirdette, hogy Caránsebes közelében nagy bükkerdője van, melynek kitermelési munkálatai mintegy 50 család részére, hosszu időre, megélhetést nyujtanak s mindazoknak, akik e munkálatokra felesben jelentkeznek, ingyen szántó és legelő birtokokat ad. Minthogy az erdőkitermelés iránt Ciucmegye több községéből számos család érdeklődött, képviselői kötelességemnek tartottam, hogy teljesen megbizható információkat szerezzek be a hirdetményben foglaltakra vonatkozólag. Dr. Jakabffy Elemér képviselő társamhoz, az Országos Magyar Párt elnökéhez fordultam, ki ott a szomszédos községben földbirtokos és aki erről értesitett, hogy egyetlen család se induljon el a fentebb emlitett bükkerdő kitermelésére, mert Baer Albertnek nemcsak fakitermelési engedélye nincsen, hanem maga az erdő sem az ő tulajdona, mert az az agrárreform során elvétetett s azért azok, akik utrakelnek, sulyos csalódással fognak ismét lakhelyükre visszatérni. Ez értesités alapján a „Csiki Lapok" 1930 évi december hó 7-iki számában figyelmeztetést tettem közzé, hogy senki se induljon utnak és ne üljön fel a hirdetésnek. E figyelmeztetés dacára Ciucmegye több községében számos gazda eladta birtokát és házát is és ingóságait szekerekre rakva, elmentek Caránsebesre, hol maguk is meggyőződve a valóságról, a több száz kilóméter ut megtétele után haza kellett jöjjenek, hol birtokaiknak eladása folytán még nagyobb nyomoruságba jutottak.

— Most Ciuc megyében egy más világrészbe való kivándorlásra folyik csábitás, melynek szörnyü áldozatai lesznek mindazok, akik nem hallgatják meg azt a figyelmeztető szót, hogy ne hagyják el szülőföldjüket. Dél-Amerikában, Brasiliai Egyesült Államokhoz tartozó Parana államban egy „Comanhia de Terras Norte de Parana" nevü cég Ciucmegyéből mintegy 200 székely családot akar kivándorlásra biztositani és erre a célra megnyerte magának az emlitett államban, Londrina nevü helységben lakó, ciucmegyei remetei származásu Portik Antalt, aki bizonyára, mint a cég által megfizetett ember, vállalkozott erre a lelkiismeretlen feladatra Remetea községben lakó Ivacson Ferenc István utján folynak a tárgyalások a kivándorlás megszervezésére.

— A cég feltételei szerint a kivándorlóknak maguknak kell az utazás összes költségeit viselniök és az elutazás előtt körülbelül huszonöt hold letelepülési terület árának harminc százalékát is le kell fizetniök.

— A délamerikai Brasiliának Parana nevü állama tizezer kilóméternél jóval nagyobb távolságra fekszik. A településre kijelölt terület őserdő és mocsárlázas vidék, hol biztos pusztulás a sorsa annak, aki innen odavándorol. Magára vessen az, aki elhagyva szülőföldjét, e figyelmeztetés ellenére elindul abba a más világrészbe, ahonnan aztán soha többé visszatérni nem tud. Az adventista bibliamagyarázókhoz tartozó Portik Antal bizonyára nagyon jól tudja, hogy mi vár azokra, akik a településre kijelölt területre kivándorolnak, de hallgat erről, mert a cég szolgálatában áll. Maga az utazás az óriási távolságra való tekintettel olyan roppant nagy költségbe kerül, hogy akinek erre elegendő vagyona van, az itthon is biztositani tudja magának és családjának a megélhetést.

— Mindezeket minden kétséget kizáró, teljesen megbizható információk alapján bátorkodom nyilvánosságra s idejében figyelmeztetem a kivándorlásra készülő, félrevezetett székely testvéreimet, hagyjanak fel tervükkel, mert magukat és családjukat szörnyü sorsnak tennék ki.

Vándor lantos éneke...

Csak volna néha csillag ébren,
vizben, sárban nem vándorolnánk,
az ég szép pusztáira mennénk
s egy csillag körül táboroznánk.

Tábortüzet raknánk magasra:
földre csillogna a parázs szem,
lenn mondanák az itt hagyottak:
Csaba királyfi az talán fenn.

Rongyos mentánket messze vetnük,
vitéz ruhát a csillag adna.
Az Isten ülne oda mellénk
vacsorára s ha lenn virradna.

Ismét a földre visszamennénk,
a sárban tovább kóborolnánk.
Ki mondaná a mi tüstünk volt
az éjszakán világító láng?

Holló Ernő.

Vidám szöglet.

Dávid a festő és a kocsis.

Dávid, a hires francia festő, kiállitotta egyikét a legszebb festményeinek s véletlenül odatévedt maga is a festményt bámuló tömegbe. Ott észrevett egy embert, akinek a ruhája flakkeres kocsisra vallott s akinek az arca fitymálást árult el.

— Ugy látom, önnek nem nagyon tetszik ez a kép — szólt hozzá a festő.

Valóban nem, felelte a kocsis.

— Pedig ez egyike azon képeknek, amelyek az egész világ figyelmét magukra vonják.

— Nincs miért; nézze csak ezt az ostaba festőt: csinált egy lovat, melynek szája tajtékzik a habtól, pedig nincsen zablája.

Dávid hallgatott; de mihelyt a szalon bezárult, rögtön letörülte a habot.

Jó tanács.

Egy omnibuszon történt Párisban: Két idősebb hölgy ült egymás mellett. Az egyik azt akarta, hogy be legyen csukva az ablak, a másik, hogy nyitva. Hivják a kalauzt, hogy eldöntse a kérdést. „Uram — szólt az első — ha az ablak nyitva marad, biztosan rheumát kapok, amely sirba visz engem". „Uram — mondta a másik — ha becsukják az ablakot, a gutta fog engem agyonütni". A kalauz nem tudta, mitévő legyen; végre egy öreg ur, aki eddig ott ült nyugodtan a kocsi egyik sarkában, kihuzta őt szavaiból. „Nyissa csak ki, barátom, az ablakot — ugymond — az sirba kü di az egyiket; aztán csukja be, és megszabadit bennünket a másiktól s kész a béke".

(Franciából —t.)

Kérjünk

Czell Special Sört!

Miniszterlátogatás.

A vármegyék meglátogatásának kormányprogramjával kapcsolatosan április 18-án Lapedatu erdélyi miniszter és Cancicov földmivelésügyi alminiszter keresték fel Csikvármegyét.

A miniszterek a megyeházán panasznapot tartottak, amelyen rendkivül széleskörü megbeszélések folytak a vármegye helyzetéről. Megjelentek azon az összes hivatalvezetők, egyházak, iskolák képviseletei. Nagyon kár, hogy a magyarság vezetői közül senki nem volt jelen. Hosszason lehetett volna olyan sérelmekre rámutatni, amelyeket maga a miniszter is annak bélyegzett. Egyébként különösen Lepadatu miniszter részéről sok jóindulat volt tapasztalható és a kérdések megtárgyalását egy nagyvonalu, képzett és elfogulatlan ember tárgyilagosságával irányitotta.

Érdekes többek között Chele tanfelügyelő kérése 17 uj iskola felállitása iránt. A miniszter a realitások embere. Nem hallgatja sokáig a virágos beszédet. Számokat kér és a tanfelügyelő a következő adatokat mondja: Csikmegyében van 326 állami és 120 felekezeti tanitó. Az állami iskoláknál 83 kisebbségi tanerő működik. 63 állami iskola saját, 48 bérelt épületben van elhelyezve. 120 felekezeti tanitó 33 iskolában tanit. A tankötelesek száma 25 ezer. Állami iskolába 16500 gyermek jár, felekezetibe 6 ezer. Chele tanfelügyelő követelő hangon sürgeti, hogy 17 uj iskolára van szükség.

Lepadatu miniszter körültekintő alapossággal magyarázza meg, hogy nem szabad ilyen mohósággal a lakosságot, a községeket, a megyét, az államot lehetetlen követelések elé állitani és azt megnyomoritani. Belátást kér ebben a tekintetben is.

Tehát meghallhatták egy miniszter szájából is ugyanazt, amiért a csiki községek tiltakoznak s amiért olyan gyakran az irredentizmus vádjába keverednek.

Faroga polgármester nyilt kérdést intéz azokról a a hirekről, amelyet a vármegye felosztásáról szólnak. Lapedatu miniszter kijelenti, hogy erről szó sincs. Hosszas magyarázatot füz ehhez a kérdéshez. Bevallja, hogy lehetetlen megbolygatni ezeket a régi egységeket. Eddig minden kisérlet kudarcot vallott.

Megkérdezi a miniszter, voltak-e a megyében zavargások. A prefektus nemmel felel. A csendőrség parancsnoka is elismeri, de azt mondja, hogy mint rendőrhatóságnak ebben a tekintetben más meggyőződése van, amely nem tartozik a nyilvános gyülés elé s amelyről külön referál a miniszternek.

A pénzügyigazgatók arról referálnak, hogy az adóinkasszó 80 százalék volt. — A miniszter azon kérdésére, hogy a behajtások során történtek-e erőszakoskodások, vagy a fiatalabb tisztviselők részéről kilengések — megnyugtató választ kapott.

A konverzióval kapcsolatosan Cristea szenátor ad szakszerü felvilágositásokat a miniszternek. Lapedatu itt nagy lelkesedéssel és sok hozzáértéssel beszél a hitelélet ujjászervezéséről. Fgyelmébe ajánlja a nép vezetőinek a szövetkezeti gondolatot. Terjesszék, mert a legalkalmasabb módja a nép fejlődésének. A kormány tervei közé tartozik, hogy közelebbről nagy összegekkel támogatja a szövetkezeteket. Addig is felhivja a figyelmet, hogy a szövetkezeti kereteket szervezzék meg s igyekezzenek hitel-, termelő- és értékesitő szövetkezeteket, népbankokat létesiteni, a kis emberek boldogulására.

Vlad gör. kath. lelkész a közbirtokosságok rendezését, valamint Sancraieni és Lazaresti községekben gör. kath. templomok épitését kéri. Ugyancsak kérik Siculeni, Ghimes, B.-Tusnadon gör. kel. templomok épitését.

Cancicov földmivelésügyi alminiszter agrárügyekben állott a panaszosok rendelkezésére és rendkivül sok apró kérdést kedvezően intézett el.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

A német fegyverkezés ügye a konferenciák egész sorozatát hozta létre. Strezába, Genfbe, majd Rómába fognak szaladni az európai béke biztositására vállalkozott nagyhatalmak. Mindezt csak azért, mert németország bejelentette, hogy megkezdi a fegyverkezést. Miután a Népszövetség intézményében társult hatalmak a békét ugy prédikálják, hogy maguk a legelképzelhetetlenebb fegyverkezésben tobzódnak, igy Németország egyszerüen felrugva minden kötöttséget bejelentette, hogy a teljes erejéből fegyverkezni kezd. Ezért volt most Strezában, majd Genfben az a nagy tanácskozás, mely a német szerződésbontás elleni francia tiltakozó panasziratot kellett letárgyalja. A panasszirat tárgyalásán Németország nem volt jelen. De azért meglátszik a németek erélyes fegyverhez kapásának eredménye. Már akadnak barátok is, akik állást mernek foglalni a németek oldalán. Megmondják, hogy a békét egyoldalu fegyverkezéssel és a másik elnyomásával nem lehet megtartani. A francia panasziraton sok enyhitést kellett alkalmazni, hogy a németeket ne sértsék és a helyzetet ne mérgesitsék. Ez mindenesetre azt is jelenti, hogy a végletekig nem lehet egy 80 milliós népet ugy kezelni, mint ahogy eddig csinálták és hogy a németek tegyverkezésének nyilt bejelentése megtette a hatást. Mert a fegyver mindennél nagyobb hatalom.

Az osztrák, magyar, bolgár fegyverkezés ügye is a német fegyverkezéssel kapcsolatosan napirendre került. Ezt a kérdést a május 20-án Rómában összeülő értekezlet fogja rendezni. Allitólag minden remény megvan arra, hogy a kisantant ezen államok fegyverkezési egyenjogusságáról megértő szellemben tárgyaljon. Egyébként Mussolini és Laval miniszterek is ajánlani fogják majd Rómában, hogy a dunai államok egymáshoz őszintén közeledjenek.

— A béke foltozása érdekében soha annyi igyekezet nem volt, mint ezekben a napokban. De a béke sem állott soha bizonytalanabbul, mint ma. Békéről beszél a világ és olyan fegyverkezés folyik, ami minden emberi képzeletet felül mul. Amig nagyképüen tárgyalnak arról, hogy Ausztria, Magyarország és Bulgária hadseregének létszáma felemelhető volna-e százezerre, addig Olaszországban már a csecsszopó gyermeknek is szuronyt nyomnak a kezébe. Az ugynevezett győző államok arról beszélnek, hogy 30 milliós hadsereg felett rendelkeznek, mely bármely pillanatban hajlandó hősi halottá válni. — Nem tanult a világ semmit az elmult világháboruból. Nem is akar tanulni.

A román parlament bezárásáról szóló királyi kézirat megjelent. Eszerint a parlament április 20-án befejezi munkáját. A hirtelen bezárással felmerül a kérdés, hogy mi a kormány szándéka az uj közigazgatási törvényjavaslatával, amelyet a szenátus már megszavazott, sulyos kisebbségellenes intézkedéseivel együtt. Mert a hátralevő idő alatt lehetetlen, hogy egy parlament minden vita nélkül megszavazzon az ország egész életére kiható ilyen nagyfontosságu törvényjavaslatot.

Románia ösztartozása. Az „Universul" közli az államkincstár hivatalos kimutatását arról, hogy mennyire rug Románia külföldi és belföldi tartozásainak végösszege. E szerint a külföldi tartozások 113 milliárd lejt, mig a belföldi tartozások szállitásokból 19 milliárd lejt, költségvetési hiányok fedezetlen tételeiből 12 milliárdot, összesen 144 ezer millió lejt tesznek ki.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A szüleit keresi egy elveszitett gyermek Háborus sors. Megható és könnyet csavaró történet, ami alább következik. Kérjük, hogy aki elolvassa, adja tovább a háborus időknek ezt a furcsa esetét. Segitsünk segitségére ennek a szegény gyermeknek, hogy megtalálja szüleit. Dé láson rendre. Lapunkat D brecenből egy 22—23 éves leány kereste meg levélben. Maga sem tudja mi a neve. 1916-ban a menekülésekor mint 2—3 éves gyermeket valaki harmad magával beadta a debreceni gyermekmenhelyre. Az árvaház vezetőségének annyit mondtak, akik odavitték, hogy nem tudják ők sem a gyermekek miképpen kerendetek közéjük. A menekülés zürzavarában szedték fel. Allitólag a hargitai uton, vagy Udvarhelyen. Az árvaház menekülés után a székelyföldi hatóságokat értesitette. Az udvarhelyi árvaszék megküldötte négy bejelentett és eltünt gyermek keresztlevelét, amelyekbő egyet-egyet adtak eseknek a menhelyen levőknek. Ennek a leánynak, aki most lapunkon keresztül szüleit keresi egy olyan keresztlevél jutott, amely szerint őt Szabó Ilonának hivják, anyja Szabó Anna, a megjegyzési rovatban az áll, hogy Ványa János gör. keleti vallásu, a gyermeket magáénak elismerte. — Természetesen csak a jó Isten tudja, hogy a gyermek az eredeti keresztlevelet kapta-e. Azóta Szabó Ilonából nagy leány lett. Most menyasszony. Leirja, hogy mennyit szenvedett. És most leküzdhetetlen erővel lépett fel lelkében a szülei iránti vágyakozás. Kétségbeesetten kéri lapunkon keresztül a jószivü embereket, hogy segitsenek neki megtalálni a szüleit. Ugy értesült, hogy Ványa nevü családok Csikcsicsó községben vannak. Ha igen tudnak-e valamit erről a Debreczenbe szakadt gyerekről. A szüleitől a menekülés viszontagságai közben elszakadt leány megküldte a Csiki Lapoknak egy gyermekkori fényképét is. Legintább talán erről lehetne megismerni és nyomra vezetni ezt a szegény, szülei után olyan kétségbeesetten vágyakozó gyermeket. A szülők a képéről okvetlen fel kell ismerjék a gyermeket, akinek a jobb felső ajka felett egy a képen is jól látható fekete anyajegy van. A fénykép bármikor megtekinthető a Vákár-üzletben. Itt csak megszerezhetnék azt az örömet, hogy megtaláljuk ennek az elvesszitett gyermeknek a szüleit. — Miután a fentiek szerint egyáltalán nem lehet tudni biztosan, hogy a gyermek melyik vármegyéből vesszett el annak idején, kérjük székelyföldi laptársainkat is, hogy az esetet közöljék.

— **Az agrarreform áldásának szomoru vége.** Az ügy köztudomásu. Ineu közbirtokossága 1927 évben két végzést kapott a legfelsőbb agrárbiróságtól. Ezek arról értesitették, hogy „Ivánfenék" nevü havasukban 530 hold elvett legelőjüket visszaitélték, visszont 130 holdat átadtak örökbérlet czimén Tankó Károly és társai Lunca-de-mijloci lakósoknak. Tovább is ismerősök a bonyodalmak. A biróság itélkezett. A békásiak azonban, akiknek kiadták az 530 hold legelőt, egyszerüen nem adták vissza a jenőfalviaknak. A perasz évekig foglalkoztatta a belső és nemzetközi forumokat. Amig végül is a békásiak győztek. A román törvényhozás megkellett vásárolja külön törvénnyel az 530 hold legelőt s azt átadta nemzeti ajándék czimén a békásiaknak. Sok keserüség gyült össze a jenőfalviak lelkében, amig a dolgok idáig rendeződtek. S egy ilyen alkalommal, amikor a jenőfalviak legelőtisztitáson voltak keserüségükben neki mentek a 130 holdas örökbérlőknek. Szétdulták azoknak kalibéjukat és erőszakkal visszakarták venni a kisajátitott birtokukat. — A helyi Törvényszék Cordubán Fabris tanácsa a napokban tárgyalta le ezt a monstre pert, amelyben 160 jenőfalvi ült a vádlottak padján. A védelmet Dr. Pitner Arpád látta el. — Az ügyben a törvényszék következő itéletet hozta: Szász Albert és Antal András 7—7 hónapi fogház, Kozma Gergely, Szabó Agoston, Gyenge Gergely, Peter József László Sándor, Biró Vencel, Kedves Márton, Vizi Tamás, Vizi János és Erőss Agoston 4—4 hónap 2—2 ezer lej, Kedves Agoston és 38 társa 1—1 hónap 2—2 ezer lej, Erőss József és 98 társa 15—15 nap és 2—2 ezer lej, Bura Ferenc és 16 társát pedig felmentették. — Azonkivül megitéltek két megvert csángónak Tankó Károly (pili) és Tankó Györgynek 50—50 ezer lej kártéritést, a magánvádnak 12 ezer lejt.

— **Házasság.** Dr. Zarfl Hans bécsi orvos és Szopos Mária folyó év április hó 22-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket városunkban.

— **A törvenyszéknel megtartott nyelvvizsgák** eredményeként Opkovits Anna tisztviselőnő a végrehajtási osztálytól április hó 1 tól megkapta az elbocsátását.

— **A budapesti árumintavásár igazolványai megérkeztek** és kaphatók az Ipartestületnél 120 lejért. A vásár május 3 tól 13 ig tart. A vásárral kapcsolatos kedvezmények április 23-tól kezdődnek és ettől kezdve a vásári igazolvány tulajdonosai vizum nélkül léphetik át a határt. Minden a vásárral kapcsolatos kedvezmény csak a vásárigazolvány birokában élvezhető, amely 120 lejért kapható a helybeli Ipartestületnél.

— **E jegyzés.** Biró Zoltán és Incze Kató jegyesek, Csikszeredа.

— **Ismet kisért Ciuovarmegye felosztása.** A Gazeta Ciucului czimü románnyelvü lap tudósitója veszünk át a hirt, hogy az uj közigazgatási törvény ismét komolyan foglalkozik Csikmegye felosztásával. Eszerint a vármegyenek Nagyant Mures és Bucsum megyék között osztódnek fel s azt a jelenlegi kabinetnek különösen két miniszter szorgalmazza, ugy takarékossági, mint nemzetpolitikai okokból.

— **Meghalt Popovics Sándor** a Magyar Nemzeti Bank volt kormányzója. Temetése április hó 17-én volt Budapesten.

— **A hadirokkantakról mindenki megfeledkezett.** A hadirokkantakról való gondoskodas egyre jobban divatját multa. Szerint, ahogy távolodunk a világháboru borzalmas napjaitól, egyre oktalanabb teher lesz a háboru által nyomorékká tett emberroncsokról való gondoskodás. Uj nemzedék nő fel, amelynek szemében már semmivel sem több a háborus hősnek áldozata, mint a vásári koldus nyomoréksága. Az egész vonalon igy van. Mindenesetre a jövő háborujára megszivlelendő helyzet ez. Hónapok óta nem fizetik a rokkantsknak azt a pár lejt sem amivel kötelei sem vehetnének, hogy felakasszák magukat. Ebben az évben még egy bankt sem kaptak. Több helyen a multév utolsó negyedére sem. Csak ugy megkérdeszük, hogy ez is lehetséges?

— **A Romániai Magyar Dalosszövetség évi közgyüleset** április hó 16 án tartotta meg Kolozsváron Inczédi Jokeman Ödön elnöklete mellett. A Dalosszövetség közgyülése leszögezte azt a nagyjelentőségü kulturmunkát, amelyet a magyar dal szolgálata jelent. Végérvényesen elhatároztatott, hogy a magyar dalosélet fejlettségének kimagasló eseményét az Országos Dalosversenyt folyó évi junius 29—30 án Marosvásárhelyen megrendezi. A választások során ismét Inczédi Jokeman Ödön elnöklésével a régi tisztikart választotta meg.

— **Meghalt Panait Istrati** a világhirü román iró. Sulyos tüdőbaja 50 éves korában végzett a román irodalomnak ezzel a kiváló tehetségeivel, ezzel az ideális gondolkozásu, szép lelkü emberrel. Sokáig távol élt hazájától. Párisban telepedett meg, ahol Romain Rolland fedezte fel. Könyvei közül több magyar nyelven is megjelent, de a világ minden nyelvén olvasták és megbecsülték Panait Istratit. — Szegényen, elhagyottan halt meg most Bucurestiben. Utolsó kivánsága szerint szülővárosában, Brailában temették el.

— **Szerencsetlenségek.** Silló Károly 78 éves ciceui gazda a kutba esett, ahol napok multva holtan találták meg.

Bodó Ignácz 26 éves ciceui lakós még karácsonykor eltünt falujából. Most megtalálták a Hargitán, ahol egy fára felakasztotta magát.

— **Özv. Dr. Novák Albertné házában Csikszeredában,** a város legforgalmasabb helyén, folyó évi junius hó 1-re egy üzlethelyiség kiadó.

— **A mercurea ciuci ipartestület évi közgyülését** április hó 14-én tartotta meg Biró József elnöklete mellett. A közgyülés különösebb esemény nélkül ennek a nagymultu iparosintézménynek kebli ügyeivel foglalkozott, munkásságát, jövőjét és az iparosság javát szolgáló, közérdekü tevékenységét biztositó utmutatásait adta meg az ipartestületnek. A jelentésekből kitünik, hogy a helybeli ipartestület ennek a vármegyének legtekintélyesebb intézménye, amelyet elsősorban a kisiparosság összetartása, fegyelmezett öntudatossága tett azzá. Példa erre a mult évben megtartott félszázados ünnepe, amelyet az egész társadalmunk megbecsüléssel vett körül. Köszönet illeti a *hatóságainkat, amelyek mindenkor támogató jóindulattal* igyekeznek az ipartestületen keresztül nyujtani mindazt, amit a helyi lehetőségek között a kisipar előnyére és javára adhatnak. Ezzel szemben az Ipartestület egész vezetése igyekszik az iparos társadalmat megtartani a polgári erényekben, a becsületes munka alapján, az országnak és a közös jónak előmozditására. Az ipartestület évi közgyülése különösen kihangsulyozza, hogy a mercurea-ciuci ipartestület a hatóságok bizalma és szivélyes támogatása következtében abban a kivételes helyzetben van, hogy az egész vármegye kisiparosságának hasznos segitője lehetett minden közös megmozdulásban. A mercurea-ciuci ipartestület büszke arra, hogy a nehéz körülmények között is életképességében példát mutathat minden irányban. A kisiparos évszázados szervező ereje és testületi szellemhez szokott összefogása ma is teremtő értékü, akkor amikor máshol a széthuzás és egyenetlenség pusztit. Legyen büszke a csiki kisiparosság arra, hogy testületi életét, a céhektől örökölt becsületes szervezkedő hajlamát megcsodálják és megbecsülik mindenütt. Adjon ez a tudat hitet és munkakedvet a küzdő kisiparosságunknak arra, hogy tovább szeresse és fejlessze saját intézményeit, amelyek minden szükláltókörü, vicinális gondolkozáson tul arra vannak hivatva, hogy az iparososztály életérdekeinek védelmén keresztül a kulturjót szolgálják. A helybeli ipartestület ezévi közgyüléséből üzeni a vármegye minden kisiparosának, hogy az összetartásban védelmezheti meg szakmai érdekeit, csak a testületi életének kiépitésében remélheti a megbecsülést és a további életét. Egymagában, szétszülve elveszett. Az ipartestület pénztári évének elszámolása, az 1935—36 évi költségvetésének letárgyalása után, az előljáróságba beválasztotta Péter Ferenc nyomdatulajdonost, majd Biró József elnök, a csiki kisiparossághoz intézett lelkes szavaival a közgyülést bezárja.

Czell (Sztgyörgy) Sörgyár R.-T.

Ajánlja

Küküllőmenti BORAIT

nagy választékban!

BOR SPECIÁLITÁSOK:

SAUVIGNON

TRAMINI

LEANYKA

RIZLING

valamint

HUSVÉTI SPECIAL SÖRÉT!

— **Az adokivetesi munkalatok** még tartanak. A patenta fixa törvénye alapján adózandókat már osztályokba beosztották. Amikor ez megtörtént azután ismét megidézik a feleket, hogy az osztályozásuknak megfelelő adót jegyzőkönyvbe foglalják s azt kikézbesitsék. Erre nem fontos a megjelenés, mert az osztályozáson változtatni nem lehet. Az orvoslásnak egyetlen módja a felebbezés. Ezért a jegyzőkönyv átvétele után 20 nappal, akik kivetett adójukkal elégedetlenek felebbezzenek. — A speciális adókivető bizottság májusban kezdi meg működését. A nagyobb üzemek üzleti könyveit, naplóit figyelembe veszik és azokat Mares pénzügyigazgató vizsgálja meg.

— **Törvenyszéki hirek.** Kosa Péter tomesti lakóst a törvényszek váltóhamisitás miatt 6 hónapra itélte.

— Tepes Simon bicazi lakós gondatlanságból okozott testi sértés miatt 15 napot kapott.

— Kedves Dénes és Péter Dénes siculeni lakósok engedély nélkül karácsonyfát szállitottak Brassóba. Az erdészeti hatóságok feljelentették. A törvényszék elsőt 2 ezer leire, másodikat 4 ezer lei pénzbüntetésre itélte.

— Barabás Imre Suseni legényt verekedésért 6 hónapra itélték.

— A gyimesi „lázadás" ügyében itéletet hirdettek. E szerint Bilibok György (Ilo) 15 napot kapott, mert a csendőrnek nem engedelmeskedett, Cojocar György 15 napot, mert bottal behatolt a községházára, Sántha Péterné (perdi) 1 hónap. mert a végrehajtó fején a gussajt összetörte, Tankó Imre (vajda) 3 hónapot kapott, mig a többi 13 vádlottat a törvényszek felmentette.

— **Fejfajásnál,** borogatásra, lemosásra, lásnál bedörzsölésre a valódi DIANA hathatós segitség.

— **Vad alá helyezés.** A gheorgheni Gottlieb gyárban a transmisszió elkapta Csáky István 18 éves munkást, aki sérüléseibe belehalt Az ügyészség most gondatlanságból okozott emberölés miatt vád alá helyezte Gottlieb Aron és Madaras János müvezetőt.

— **Gázvédelmi tanfolyam.** A csikmegyei üzemek is rendeletet kaptak, hogy egy-egy képviselőjüket a bukurestiben április 16—20 között megtartandó gázvédelmi tanfolyamra kiküldjek. 250 lei tandij és ellátás a cégeket kötelezi. — Olyan jól eső hirek az ilyenek, A békére való készülődésnek olyan megható jeleségei ezek a kurzusok. Csak rajta. Tapasztalatból mondjuk, hogy érdemes vele foglalkozni. Szép, egészen kivánatos hősiháborúnem. A hősi halott a használat után kiszivott szipkának is eladható. Olyan jó szinük van. Több helybeli szülő így a Borbath család is végig szenvedhette, hogy egyik Asiagónál gyenge gázmérgezést kapott tagja évekig milyen borzalmas kinokat szenvedett. — Ne adja az Isten ennek az elvakult és elbizakodott emberiségnek mégegyszer a háborusgás veszedelmét.

— **Letartóztatás.** Darvas Nándor bancui és Baláva Sándor ciucani lakósoknál a Dolgozók-naptárát találták. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek, amely kihallgatásuk után szabadlábra helyezte.

— **A Duce sok gyermeket követel a családtól, barbár kemenységet a férfiaktól.** Titayana, az ismert francia ujságiró kihallgatást kapott Rómában Mussolinitól és a „Paris Soir"-ban számol be a Duceval folytatott beszélgetéséről. Mussolini a következőket mondotta:

— Elismerem a nők jogát, de szerintem a nőknek, nem kell a politikába, filozofiába és épitőművészetbe belekeveredni. A csökkenő születési arányszám a világválság következménye. Minden családnak sok gyermeke legyen, nekem magamnak is öt van. Nincs tu produkció, hanem a fogyasztás csökkent, már pedig a gyermek uj fogyasztót jelent: élelmiszerben, könyvben, játékban, ruhában. Minden ország gazdasági élete a népesség számától függ, de tévedés az a felfogás, hogy népes ország szegény ország. Fiatal koromban elnéptelenedett, szegény vidéken éltem; ma ez a vidék erősen benépesült és ennek folytán ott az élet megkönnyebült. A nemzeteknek bőséges gyermekáldásra van szükségük, ha nem akarnak kihalni. Azok lesznek az erős népek, a jövő hóditói, amelyek sok gyermeket nevelnek. Születésük ellenőrzése? Ezt a szót éppen ugy gyülölöm, mint egy másik szót: kényelem. A kényelmesség elnőiesedéshez és gyengeséghez vezet. Minden férfi őrizze meg magában a barbárság maradékait, keménynek kell lenni, a kényelmes élet dekadenciához vezet. Az a nép, amely elsősorban a komfortra gondol, nem erős nép. Keménynek kell lenni önmagunkkal szemben, hogy jogunk legyen mással szemben is keménynek lenni.

— **Uj és biztos eksziszteneia hölgyek részére.** De csak abban az esetben, ha elsőrangu minden tekintetben korszerü tudományossággal és alapossággal képesteti ki magát kozmetikusnőnek egy államilag ellenőrzött, mintaszerüen berendezett kosmetikai szakiskolában. Bebizonyitható tény, hogy az egész világon nagy a szükséglet elsőrangu kozmetikai szakerőkben, éppen ezért ugyancsak bebizonyitható, hogy az osztrák államminiszterium által ellenőrzött és a Bécsi Kozmetikai Egyesület elnöknője, *Várady Ilus* által vezetett bécsi szépségápolási szakiskolában kiképzett kozmetikusnők ma résben mint önálló, részben nagy kozmetikai intézeteket vezető szakerők, kitünő eksziszteneiára találtak. Tessék a május hó közepén megnyiló nemzetközi tanfolyamokról azonnal részletes magyar nyelvü felvilágositást, prospektust kérni. Cim: Direktion der *Wiener Kosmetikschule Wien, I., Kärntnerstrasse 21.*

Csikszeredában, a „Hidegkut" közelében 3 és háromnegyed hold kaszáló eladó. Értekezni: özv. László Lőrincnével, a Törvényszék közelében.

MODELL KALAPOK
tiz naponként uj formák olcsó árban, megtekinthetők
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyanott kösztülnek mindennemü női kalapok elsőrendü anyag hozzáadásával. Kalapok átalakitása a legrövidebb idő alatt.
Csikszereda, I. C. Bratianu (Gimnázium)-ucca 112. sz., a Sörház közelében.
13—

Polonita—Lengyelfalva monografiája.

A *Székelyföld* halhatatlan kutatója *Báró Orbán Balázs*, a nagyértékü hat kötetes munkájában — szerényen — csak e mondatocskával emlékezett meg sajat szülőfalujáról, Lengyelfalváról: *„A honfoglaláskor, vagy később bejött lengyel telep alapithatta az én lakfalumat“.*

E hiány pótlására, de még inkább *„a legnagyobb székely“* emleke iránti köteles hála és tisztelet jeléül *Dr. Lévai Lajos*, ref. tanitóképezdei tanár, alapos kutatások és tanulmányok eredmenyekép összeállitotta *Lengyelfalva monografiáját*, mely az Orbán Balázs korat lelkiszemeink elé idező régies, de szert találó külső kiállitásban a mult hónapban jelent meg.

Dr. Lévai, e munkájában, tömören összefoglalva tárja elénk e falu multját, jelenét (mint ő mondja: „ártatlan lelkét“) s azt kivánja, hogy olvasói abból tanuláságot, munkaszeretetet, bizalodast és életkedvet meritsenek, mert Orbán Balázs szavaival élve:

„A nemzetek életképességét és hatalmát ma már nem a nyers erő, hanem a népek müveltségi fokozata és szellemi fejlettsége szabja meg“.

Mi, csiki székelyek, e kis monografiából ragadjuk ki magunknak s vessük soha el nem feledhetően emlékezetünkbe, hogy (— barmi hihetetlennek látszó is! —) *Lengyelfalvának jelenben egyetlen korosmája sincs!!*

S még egyet! A falu egész határa csak 2239 kat. hold és 896 negyzet öl; lakoinak a száma, az 1930 évi nepszamlalas szerint 416 lelek, de azert a *rom. tanitónak egyetlen bani hatráléka sincs az egyházközsége hiveinél*, mert minden *fizetését pontosan — idejében — megkapta* — pedig az Udvarhelyre naponta behordott *tejből* tartják fenn magukat és intézményeiket. Abbol fizetik adóikat is — a Lengyelfalviak.

Végül pedig: Minden községnek az okmánytárát kevés kitartással és ügyburgalommal össze lenetne szedni s megmenteni legalabb azt, ami még megmenthető egy-egy hasonló monografia alakjában. — Talán jó volna már erre is komolyan gondolnunk! — Lehet, hogy később *már nagyon késő lesz!*

Dr. Lévai munkaja kapható a *Vakár* könyvkereskedésben is! *G. S.*

Mikènt hoz a tavasz egészséget és szépséget?

Irta: Várady Ilus, a Bécsi Kozmetikai Egyesület elnöknője.

Minden tavasszal valóságos uj életet kezd az egész természet és éppen ezért vajjon nem kezdhetne uj életet az ember is, főleg ami a mindennapos testápolását, táplálkozását illeti, a lelkiéletéről, erkölcsi felfogásairól nem is beszélve.

Nincsen nagyobb ellentét az ember életében, mint az, hogy ugy akar gondolkozni, mint igazán modern egyéniség, kortársa a rádiónak, repülőgépnek, ismerője a pozitiv tudományoknak, de azért mégis ugy él, mint ahogyan az apja és nagyapja és mert szokásain, mindennapos étrendjén nem bir változtatni, ugyanazon időnapelőtt elcsunyitó, megöregitő betegségeket szerzi meg ugyanazon korban, amelyek a szüleit, nagyszüleit sorvesztották el és tették életüket pokollá.

Talán egy gyomor se annyira konzervativ hagyományos ételeinek a kultiválásában, mint a magyar emberé és talán sehol sincs annyi gyomorbeteg, mint aránylag a magyarok között, éppen ennek a legjobb módu és közép társadalmi rétegeiben.

A modern tudomány nagy haladása nemcsak az egyre javuló technika igénybevételére tanit meg bennünket, hanem a mindennapos helyes táplálásra és étkezésre.

Ma, amikor a biochemia kikutatta egészen pontosan, hogy minő teljesen ártalmatlan tápszerekre van leginkább szükségünk és ugyanakkor pontos kaloriatáblázatokon mutatja be a legkülömbözőbb élelmiszerek tápértékét, nincs több szüksége senkinek arra, hogy ugy lakathassa csak jól a gyomrát, hogy az e mellett állandóan el legyen rontva, vagy hogy a helytelen táplálkozás következtében időnapelőtt cukorbajt, a másik állandó kiütéseket, bőrvörösségeket, pattanásokat, bőrgyulladásokat, hajhullást stb. szerezzen.

A tiszta bőrére és jó alakjára annyira féltékeny amerikai nő jelmondata, hogy minden falat, mivel az ember többet eszik a kelleténél, vagy ami nem felel meg összetételében a szervezetünknek, csak nagyon hiányosan lesz a belektől feldolgozva és ezért a nőt tulerőssé és az arcát tisztátalanná teszi.

Miután az amerikai kultivált nők és férfiak egyaránt, de meg az amerikai emberek legnagyobb része igen óvatos a táplálkozásban, ottan ma már minden tápszer kaloriájának az ismerete minden háziasszony, minden élelmiszerkereskedő és minden iparszerü élelmiszer elkészitő, kiszolgáló, megfőző üzem alkalmazottainak az abc-jéhez tartozik. Közkézen forognak a pontos kaloria-tabellák és ott látjuk őket mindenhol kitüggesztve.

Mit értünk kaloria alatt? Egy kalória megfelel annak a melegmennyiségnek, amely egy liter vizet egy Celsius fokkal melegebbre hevit. S tekintettel arra, hogy az emberi táplálkozás főcélja, hogy a bensőnkben, mint akárcsak egy természetes kazánban, napi munkánknak és általános életigényünknek megfelelő hőenergiamennyiséget állitson elő éspedig abszolut ártalmatlan tápszerek segitségével, igen lényeges pontosan tudnunk és állandóan ellenőriznünk a mindennapos táplálkozásunkhoz szükséges élelmiszerek kaloriáját. De ugyanakkor azt is kell tudjuk, hogy mi az a minimum, és mi az a maximum kaloriában, amennyire a különböző embereknek, férfiaknak és nőknek, gyermekeknek szüksègük van.

Ma minálunk is lehet majdnem minden könyvkereskedésben már ilyen táblázatokat kapni, amelyek a különböző élelmiszerek kaloriáját pontosan feltüntetik, én tehát bizonyos általános telállitásokkal fogok itten csak operálni és ezek alapjául az Amerikában készült jegyzeteimet veszem:

A gyermeknek szüksége van naponkint	
2—6 éves korig — — —	1000—1600 kaloriára.
A fiatalnak 6—12 éves korig	1600—2500
„ „ 12—18 „ „	2500—3000
Egy férfinak, aki nem dolgozik	1800—2000
„ „ „ ülve dolgozik	2200—2800
Fizikai munkát végző férfinak	3500—4000
Nőnek, aki nem dolgozik —	1600—1800
Nőnek, aki ülve dolgozik irodán	2000—2200
Egy nőnek, aki állva, járva, vagy háztartásban dolgozik — —	2200—2500
Fizikai munkát végző nőnek	2500—3000 „

A helyes összetétele a napi kaloriamennyiségnek, hogy ez álljon 10 százalék fehérjéből, 25 százalék zsirból és 65 százalék szénhidrátokból, továbbá vagy már ebben beleforlalandó vitaminokból vagy tőleg még külön nyers gyümölcsökből kapandó élelmiszerből, amelyek egyszersmint igen nagymérvü nedvtartalmuknál fogva nagyrészt fedezik a napouként majdnem másfél litert kitevő vizszükségletet is a szervezetünknek. Továbbá főszabály, hogy ezt a kaloriamennyiséget lehetőleg nyers, tehát főtelen ételekben együk meg és minél kevésbé főzött állapotban. Még igen lényeges és elmaradhatatlan szabály az is, hogy minél gyakrabban tanácskozzuk meg az étlapunkat a házi orvosunkkal, aki alapos ismerője a szervezetünknek és hogy az ő segitségét vegyük mindig igénybe a fenti kaloriának megfelelő mindennapos étlapunk és az ehhez alkalmazkodó ételkészitési módok megállapitásánál. (Copyrighth by Wiener Kosmetikschule, Wien, I. Kertnerstrasse 21.)

Prefectura Judeţului Ciuc.
Serviciul Financiar.
Nr. 5038—1935.

Mercurea-Ciuc, 15 Aprilie 1935.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţa generală. că în zlua de **29 Maiu a. c. ora 10**, la aceastǎ Prefectură se va ţine licitaţie publicǎ, cu oferte închisǎ şi sigilatǎ, pentru cumpărarea următoarelor cantităţi de combustibil de fag, uscat, prima calitate, necesar serviciilor Prefecturei, Tribunalului Ciuc şi Judecătoriei Mixte Mercurea-Ciuc şi anume:

Pentru Prefectură 100 (una sută) stj. (1 m. — 2 m. — 2 m), adicǎ cca 16 vagoane de 10 tone.

Pentru Tribunalul Ciuc 75 (şaptezecişicinci) stj (1 m. — 2 m. — 2 m.), adicǎ cca 12 vagoane de 10 tone.

Pentru Judecătoria M.-Ciuc 20 (douăzeci) stj. (1 m. — 2 m. — 2 m.), adicǎ cca 3 vagoane de 10 tone.

Combustibilul va fi predat în curţile autorităţilor.

Ofertanţii vor depune odatǎ cu oferte şi garanţiile de 5%.

Combustibilul va fi furnizat până la 15 Noemvrie 1935, iar costul ordonanţat din bugetul judeţului, după preluarea şi recepţionarea lemnelor.

Licitaţia se va face conform dispoziţiunilor Legii Contabilităţii Publice.

Prefect,
Dr. V. Oţetea.

Şeful Serviciului,
Benkes.

NŐI KALAP, KÉZIMUNKA SZALONOMAT
áthelyeztem
I. C. Bratianu ucca 34. szám alá
a „LOTTE“ női divat szalonnal szemben.
A m. t. hölgyközönség további szives pártfogását kéri
3—3 **Adamicza Ilona.**

Kiadó Taplocán az országut mentén 4 szoba, konyha és mellékhelyiség. Cim a kiadóhivatalban. 1—3

Frank Miklós és Schmidt József
okl. mernök es epitesszek
TERVEZÉSI ÉS ÉPITÉSI IRODÁJA
Mercurea-Ciuc.
8—10
Foglalkozik tervek készitésével, épitkezések végrehajtásával, költségvetés készitésével.

Eladó Sumuleu községben egy beltelek házzal (kőház) mely áll 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből. Bocskorák-fele uccában. É-tekezni lehet Dr. Gál József ügyvéd urnál. Csikszereda.

Jól felszerelt, kedvező éghajlati és növényzeti viszonyok között állo
MÉHESZET
más elfoglaltatás miatt eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

FIGYELEM! A nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, hogy Csögöd községben, a mai kornak megfelelő
ASZTALOS MÜHELYT
nyitok. Elvállalok: a legmodernebb furnéros bútorokat, épület munkákat és egyszerübb festett bútorokat is, a lehető legszolidabb árak mellett. Kérem a m. t. közönség szives pártfogását, kiváló tisztelettel:
Darvas István.
Csögöd, 12. házszám. 1—

Öt szobás emeleti lakás kiadó, majus 1-re. özv. Keresztes Antalné.

FÉRFIKALAPOT
a „KALAPKIRÁLY“-nál
vásároljon, mert elegáns, tartós és olcsó.
Ugyanott
kalapjavitás, tisztitás, festés
szakszerüen eszközöltetik.
Kérem a m. t. közönség szives pártfogását.
Mercurea-Ciuc—Csikszereda, Bratianu ucca 40.
Ipartestülettel szemben. 4—5

Motorkerekpár Harley Davidson oldalkocsival, kitűnő állapotban, jutanyos áron eladó. — Cim: Buzna, Bucureşti I., Cazarmei 5.

TEKINTSE MEG
vételkötelezettség nélkül a most érkezett tavaszi és nyári
kalap modeljeimet.
GÁBOR ÁRONNÉ
kalap- és kézimunka-üzlet. — (Barbat házban.)
Olcsó árak! Olcsó árak!
2—8

Rakett hurozasok szakszerüen es olcson. Cim a kiadóhivatalban.

„GLORIA“ GŐZMOSÓ ÉS VEGY TISZTITÓ INTÉZET
szakképzett vezetés mellett vállal ingek és gallérokon kivül a mai kor igényeinek megfelelően, vegyi uton
női- és férfiruhák,
tavaszi kabátok,
gumikabátok, paplanok
tisztitását
valamint elbontás nélküli festését, azonnal és jutányos árban — teljes megelégedésre.
A t. közönség bizalmát és pártfogását tisztelettel kéri:
SZABÓ LÁSZLÓ
vegytisztitó és kelmefestő, Mercurea-Ciuc,
6 Bulev. Ferdinand 52

Beltelek, Csikszeredában, a város központjában eladó. — Felvilágositással szolgál Gyönös Gyula.

1200 kötetből álló
kölcsönkönyvtáromat
olcsó árban 5
kiárusitom.
Deutsch Hirlapiroda, M.-Ciuc.